

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε ΠΡΟΟΔΟΣ

(www.proodos.gr)

ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ 104,ΚΑΛΛΙΘΕΑ (ΤΗΛ.:210 9514517)

ΑΙΓΑΙΟΥ 109,ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ(ΤΗΛ.:210 9355996)

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2016

Α.Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

Quamvis infesto et minaci animo perveneras,cur,cum in conspectu Roma fuit,tibi non succurrit:” intra illa moenia domus ac penates mei sunt,mater coniunx liberique”?Ergo ego nisi peperissem,Roma non oppugnaretur;nisi filium haberem,libera in libera patria mortua essem.Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futura sum:at contra hos,si pergis,aut immatura mors aut longa servitus manet.

Nam cum ad eum magnum pondus **auri** publice missum attulissent,ut eo uteretur,vultum risu solvit et protinus dixit:”Supervacaneae,ne dicam ineptae,legationis ministri,narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem;et mementote me nec acie **vinci** nec pecunia corrumpi posse.

Qui spem Catilinae mollibus **sententiis** aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt;quorum auctoritatem secuti multi,non solum improbi verum etiam imperiti,si in hunc animadvertissem,crudeliter et regie **id** factum esse dicerent.

Caecilia,uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis,ipsa fecit omen.Nam in sacello quodam **nocte** cum filia sororis persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur.Tandem puella,longa mora **standi** fessa,rogavit materteram,ut sibi paulisper loco cederet.

Legatum monet ut,si adire non possit,epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat.In litteris scribit **se** cum legionibus celeriter adfore.Gallus,periculum veritus,constituit ut tragulam mitteret.

(MON.40)

Β.ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

conspectu:ίδια πτώση άλλου αριθμού

servitus:αιτιατική πληθυντικού

pondus:κλητική πληθυντικού

locupletem:κλητική ενικού

spem:δοτική ενικού

coniurationemque:ονομαστική ενικού

omen:αιτιατική πληθυντικού

loco:κλητική πληθυντικού

epistulam:γενική πληθυντικού
legionibus:ονομαστική ενικού

(MON.5)

2.Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε τις αντωνυμίες και να τις μεταφέρετε στο ίδιο γένος και την ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό:

“ domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique”

“ut eo uteretur”

“si in hunc animadvertissem”

“dum aliqua vox congruens proposito audiretur”

“ nihil iam pati possum”

(MON.5)

3.Να γράφουν οι τύποι επιθέτων και επιρρημάτων που ζητούνται:

infesto: ίδια πτώση θηλυκού γένους υπερθετικού βαθμού

minaci: επίρρημα ίδιου βαθμού

longa:αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους συγκριτικού βαθμού

magnum:επίρρημα συγκριτικού βαθμού

celeriter:ίδιος τύπος υπερθετικού βαθμού

libera(το δεύτερο του αποσπάσματος):ίδια πτώση αρσενικού γένους υπερθετικού βαθμού

mollibus:επίρρημα θετικού βαθμού

miserrima:αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους θετικού βαθμού

crudeliter:επίρρημα συγκριτικού βαθμού

regie:ονομαστική ενικού αρσενικού γένους θετικού βαθμού

(MON.5)

4.Να σχηματίσετε τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται(στους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

reperissem:ίδιος τύπος στην αντίθετη φωνή

pergis:β' ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού ίδιας φωνής

manet:α' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ίδιας φωνής

attulissent:β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα ίδιας φωνής

uteretur: β' ενικό υποτακτικής μέλλοντα

vinci:ίδιος τύπος παρακειμένου

factum esse:ίδιος τύπος στην άλλη φωνή

nascentem:απαρέμφατο μέλλοντα

veritus:γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα

possit:β' πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού

constituit:δοτική ενικού γερουνδίου

adfore:γενική ενικού ουδετέρου γένους μετοχής στον ίδιο χρόνο

adire:αιτιατική πληθυντικού αρσενικού γένους μετοχής στον ίδιο χρόνο

abiciat:β' ενικό υποτακτικής παρατατικού στην αντίθετη φωνή

solvit:γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στην παθητική περιφραστική συζυγία

(MON.15)

5. Να χαρακτηριστούν πλήρως συντακτικά οι παρακάτω όροι:

tibi, libera (το πρώτο του αποσπάσματος), auri, vinci, sententiis, id, nocte, standi, legatum, se

(MON.5)

6. Να χαρακτηριστούν πλήρως οι παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις:

-“Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis”

-“ut tragulam mitteret”

(MON.4)

7. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο:

-“dum aliqua vox congruens proposito audiretur” (ενν. ποιητικό αίτιο **ab illis**)

-“Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret”

(MON.5)

8. “Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur”:

Στην παραπάνω περίοδο λόγου να μετατραπεί η σύνταξη σε απαρεμφατική με εξάρτηση:

Plinius dicit.....

(MON.4)

9. “veritus”: Να αναλυθεί στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση ώστε η αιτιολογία να είναι αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας.

(MON.2)

10. Η παρακάτω δευτερεύουσα πρόταση να συμπτυχθεί σε μετοχή:

“cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent”

(MON.2)

11. “ut eo uteretur”: Να αναγνωριστεί η δευτερεύουσα πρόταση και να αποδοθεί με τους δυνατούς ισοδύναμους τρόπους.

(MON.6)

12. “at contra hos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet”:

Να αναγνωριστεί ο παραπάνω υποθετικός λόγος και να μετατραπεί ώστε να εκφράζει υπόθεση δυνατή ή πιθανή για το παρόν-μέλλον.

(MON.2)

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !

ΠΡΟΟΔΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α.ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ(βλ. φροντιστηριακό βιβλίο μαθ.43 σελ.122, μαθ.36 σελ.111, μαθ.42 σελ.119, μαθ.38 σελ.115, μαθ.45 σελ.129)

Β.ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.conspectibus

servitutes
pondera
locuples
spei
coniuratioque
omina
loca
epistularum
legio

2.mei – meus

eo - eis/iis/ is
hunc – hos
aliqua – aliquae
nihil – nullas res

3.infestissima

minaciter
longius
magis
celerrime
liberrimo
molliter
miserum
crudelius
regius

4.parta essem

perrexisses
mansimus
afferte
usus sis
victum esse
fecisse
nascituram esse
verituri sint
potueratis
constituendo
adfuturi

adeuntes
abicereris/-re
solvendi sunt

5. tibi:δοτική προσωπική στο non succurrit
libera:κατηγορούμενο από το essem
auri:γενική διαιρετική στο pondus
vinci:τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο posse
sententiis:αφαιρετική οργανική του τρόπου (ή του μέσου) στο aluerunt
id:υποκείμενο στο factum esse (ετεροπροσωπία)
nocte:αφαιρετική του χρόνου στο persedebat
standi:γενική γερουνδίου,γενική αντικειμενική στο mora
legatum:άμεσο αντικείμενο στο monet
se:υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο adfore (ταυτοπροσωπία, λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου)

6.- δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας.Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο dum και εκφέρεται με οριστική(petit:ιστορικός ενεστώτας) γιατί η πράξη ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη.Εκφράζει το σύγχρονο και μάλιστα τη συνεχιζόμενη πράξη,στη διάρκεια της οποίας συμβαίνει η πράξη της κύριας πρότασης(λατινισμός του dum).

- δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα constituit της κύριας.Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο ut , γιατί είναι καταφατική και εκφέρεται με υποτακτική γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό.Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (mitteret) γιατί εξαρτάται από τον ιστορικό χρόνο του ρήματος της κύριας πρότασης (constituit) .Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της(συγχρονισμός κύριας με δευτερεύουσα στο παρελθόν).

- 7.- dum illae aliquam vocem congruentem proposito audirent
- A Gallo , periculum verito , constitutum est ut tragula mitteretur

8.Plinius dicit eam/illam(hanc) casu ad turrim adhesisse et tertio post die a quodam milite conspici et ad Ciceronem deferri

9.cum veritus esset

10.ad eum **magno pondere** auri publice **misso allato**

11. – δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της χρονικής πρότασης που προηγείται.Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ut γιατί είναι καταφατική και εκφέρεται με υποτακτική γιατί ο σκοπός είναι επιδιωκόμενος (επιθυμητός).Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (utreretur) γιατί εξαρτάται από τον ιστορικό χρόνο (attulissent).Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία των

χρόνων γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με δευτερεύουσα στο παρελθόν).

- qui eo uteretur (αναφορική – τελική πρόταση)
- eo usum (αιτιατική σουπίνου)
- eo utendi causa/gratia (εμπρόθετη γενική γερουνδίου)
- ad eo utendum (εμπρόθετη αιτιατική γερουνδίου)

12.Υπόθεση: si pergis (οριστική ενεστώτα)

Απόδοση: manet (οριστική ενεστώτα)

1^ο είδος ανοικτή υπόθεση στο παρόν

-at contra , **si pergas** , aut immatura mors aut longa servitus **maneat**